

Udgivet 08.08.2024

Produktionen af øko-foderkorn kan ikke følge med forbruget

Høsten af økologisk foderkorn i Danmark i 2024 forventes at være mindre end det forventede forbrug.

Af Lars Egelund Olsen, Anna Borum

Produktionen og forbruget af økologisk foderkorn ville ifølge beregningerne være i balance, hvis udbytterne levede op til normværdierne. Men med udsigt til et mindre udbytte i vårsæden samt en forventning om, at en del af vårsæden bliver brugt til helsæd på malkekvægsbedrifterne, som erstatning for et mindre udbytte i majs, vil der i 2024 være et underskud af økologisk foderkorn i Danmark.

Hvordan underskuddet påvirker prisen, på økologisk foderkorn, afhænger i høj grad af størrelsen på overgangslagrene hos grovwarefirmaerne og mulighederne for import af foderkorn.

Beregningerne er lavet for 4 forskellige scenarier

Estimaterne for både produktionen og det forventede forbrug af økologisk foderkorn i Danmark er lavet på baggrund af data fra Landbrugsstyrelsens Statistik over økologiske jordbrugsbedrifter 2023, de opdaterede økologiske arealer for 2024 og et gennemsnitligt foderforbrug hos de økologiske husdyr. I det følgende er der beregnet 4 scenarier af effekten på balancen mellem produktion og forbrug af økologisk foderkorn.

Baggrund for estimaterne af produktion og forbrug af foderkorn:

- Scenarie 1 - Normudbytte i både vår- og vintersæd
- Scenarie 2 - 25 % udbyttenedgang i vårsæden og normudbytte i vintersæden
- Scenarie 3 - 25 % udbyttenedgang i vårsæden og normudbytte i vintersæden samt 5.000 ha af vårsæden er taget til helsæd for at kompensere for lavere udbytter i majs
- Scenarie 4 - 25 % udbyttenedgang i vårsæden og normudbytte i vintersæden, 5.000 ha af vårsæden er taget til helsæd for at kompensere for lavere udbytter i majs samt en nedgang i antallet af økologiske husdyr på 3 % i forhold til 2023.

Antallet af økologiske husdyr er reduceret fra 2022 - 2023. I 2023 var der ca. 14 % færre økologiske malkekøer, ca. 30 % færre grise og knap 10 % færre æglæggere i forhold til 2022. I beregningerne i scenarie 4 inddrages et eventuelt yderligere fald i antallet af økologiske husdyr fra 2023-2024.

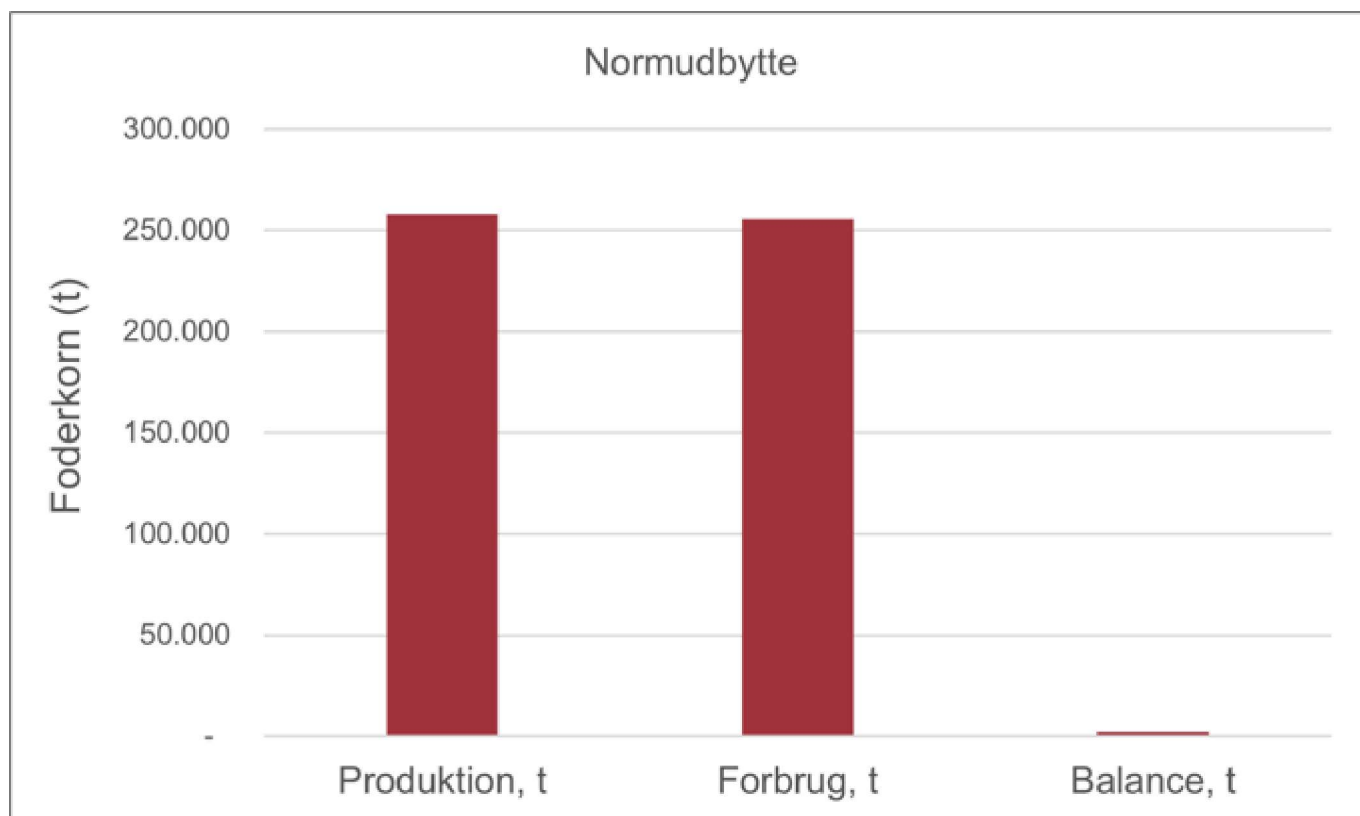
Arealet med økologisk korn er faldet med knap 9 % mellem 2022 og 2024. I 2024 er der godt 80.000 ha med økologisk korn. I beregningerne er det estimeret, at på knap 1/3 af arealet dyrkes korn til konsum og fremavl. Det er ikke medtaget i beregningerne, at korn der ikke lever op til kvalitetskravene til konsum og fremavl vil blive brugt til foder.

Overgangsbeholdninger af økologisk foderkorn hos de danske grovareselskaber kan evt. være med til at udjævne forskelle mellem år. Det er desuden værd at bemærke, at beregningerne er foretaget på danske

arealer og husdyr, men der sker som bekendt en livlig handel med økologisk foderkorn på tværs af landegrænser.

Scenarie 1 - Balance i kornproduktion og -forbrug ved normudbytte

Produktionen og forbruget af økologisk foderkorn i Danmark i 2024 er i balance, hvis der høstes normudbytter (Se figur 1).

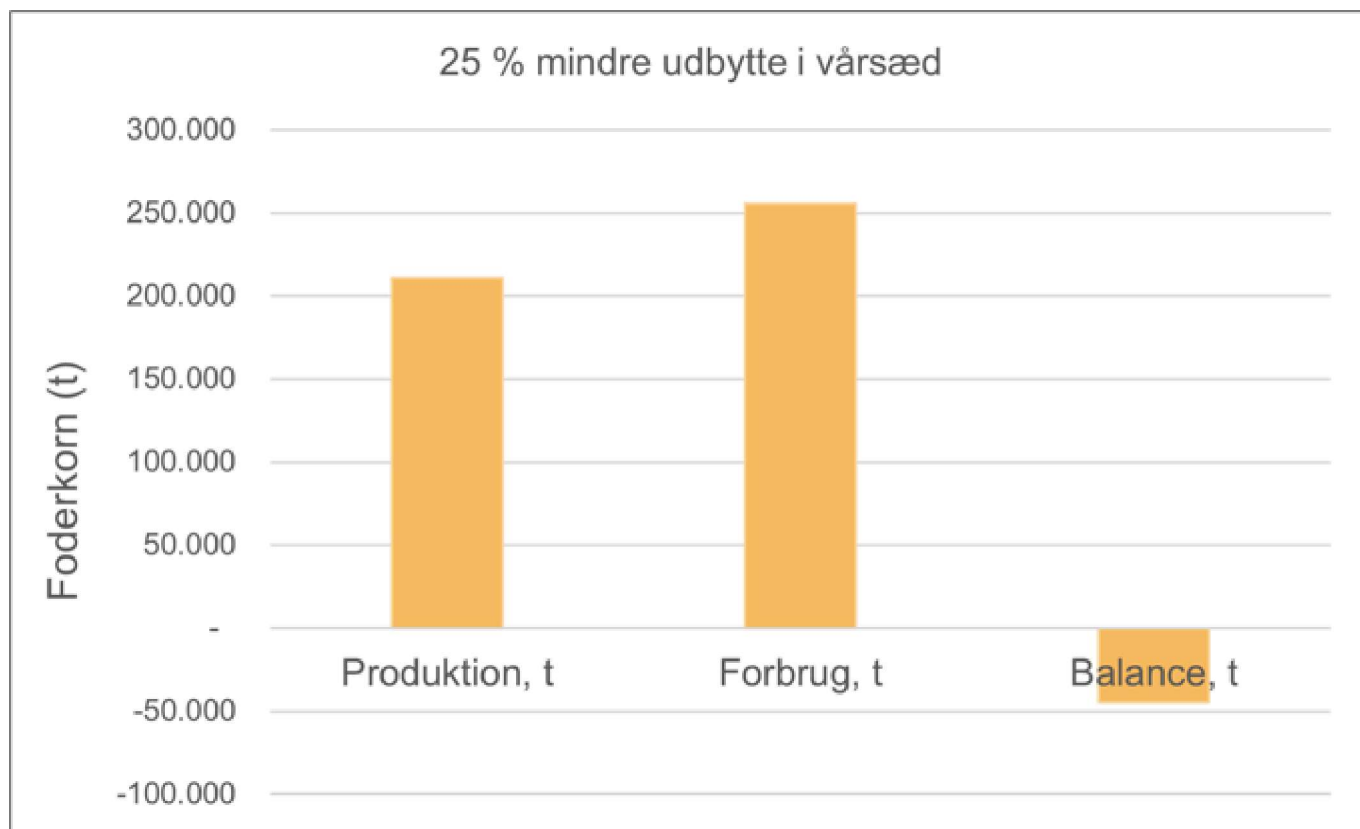

Figur 1. Balancen mellem produktion og forbrug af økologisk foderkorn i Danmark i 2024 ved scenarie 1, hvor der høstes normudbytter.

Ved normudbytte regnes der med at udbyttet i vårsæden er 40 hkg/ha i gennemsnit og 45 hkg/ha i havre. Normudbyttet i vintersæden er estimeret til 45 hkg/ha i gennemsnit på tværs af arter.

Scenarie 2 - Med 25 % mindre udbytte i vårsæden er der underskud af foderkorn

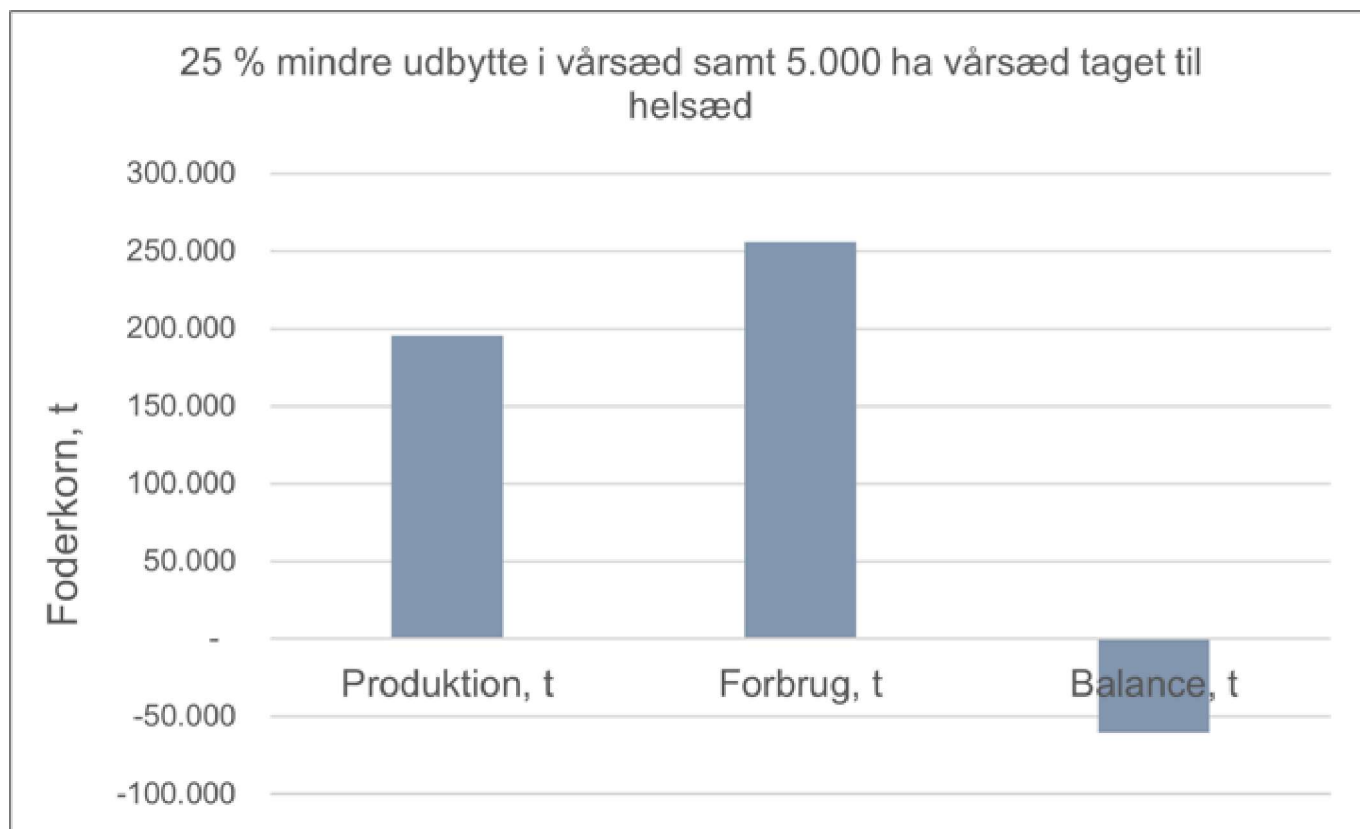
Sen etablering og udfordringer i foråret med våde jorde gør, at mange vårsædsmarker giver et mindre udbytte end i et normalt år. Hvis vårsæden giver 25 pct. mindre end i et normalt år, så resulterer det i et underskud på godt 40.000 t økologisk foderkorn i 2024 (Se Figur 2).

Figur 2. Forbruget overstiger produktionen af økologisk foderkorn i Danmark i 2024, hvis vi oplever et fald i udbytte i vårsæd på 25 % i forhold til normudbytter.

Scenarie 3 - Svage majsmarker resulterer i, at vårsædsmarker tages til helsæd

Det våde og kolde forår, kombineret med en kølig sommer, har ikke givet de bedste betingelser for udviklingen i majs. Det er derfor sandsynligt, at der på nogle bedrifter tages helsæd af nogle af vårsædsmarkerne for at kompensere for et forventeligt mindre udbytte i majs. Hvis det antages, at der tages 5.000 ha vårsæd til helsæd, vil det øge underskuddet af økologisk foderkorn i 2024 til ca. 60.000 t (Se figur 3).

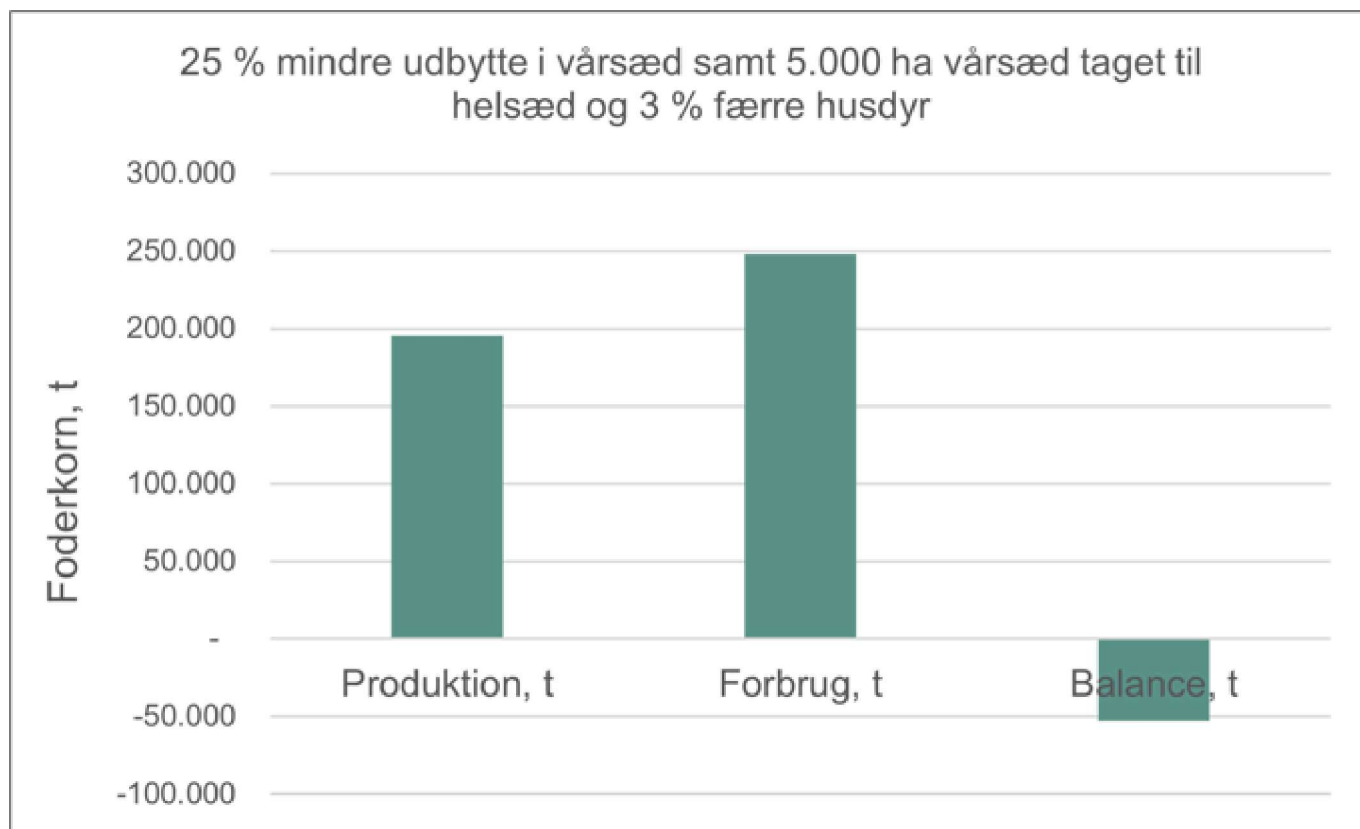

Figur 3. Balancen mellem produktion og forbrug af økologisk foderkorn i Danmark i 2024 ved et fald i udbytte i vårsæd på 25 % samt 5.000 ha vårsæd, der er taget til helsæd.

Scenarie 4 - Færre økologiske husdyr i forhold til 2023

Beregningerne herover tager udgangspunkt i antallet af økologiske husdyr i 2023. Det kan ikke udelukkes, at der siden 2023 er sket en mindre nedgang i antallet af økologiske husdyr.

Estimaterne for scenarie 4 er lavet ud fra, at antallet af økologiske husdyr reduceret med 3 pct. i forhold til 2023, udbyttet i vårsæd er 25 % under normen og 5.000 ha af vårsæden er taget til helsæd. Ved dette scenarie vil der være et underskud af økologisk foderkorn på ca. 50.000 t (Se figur 4).

Figur 4. Balancen mellem produktion og forbrug af økologisk foderkorn i Danmark i 2024 ved et fald i udbytte i vårsæd på 25 %, 5.000 ha vårsæd taget til helsæd samt et fald i antallet af husdyr på 3 %.

Finansieret af
Den Europæiske Union
NextGenerationEU

For mere information

Lars Egelund Olsen

Specialkonsulent

Ukrudt, gødskning, salgsafgrøder

+45 40 62 25 65

lols@icoel.dk

Anna Borum

Konsulent

Planteprotein til konsum,
landsforsøg

+45 21 67 65 33

abor@icoel.dk